

noviska pominul toto dokazovanie a pominul zistiť skutkový stav v tomto smere.

Rozsudok odvolacieho súdu je tedy aj preto nespôsobilý k preskúmaniu, lebo na základe skutkového stavu v ňom zisteného nemožno posúdiť, či II. žalovaný porušil vernosť a poctivosť, ktorými bol povinný Dru Artúrovi C. nielen ako svojmu službodarci, ale aj ako takému, ktorý ho poveril, aby našiel banku, ktorá by bola ochotná uzavrieť dotýčny obchod.

V dôsledku toho bolo treba k preskúmaniu nespôsobilý rozsudok odvolacieho súdu rozviazať.

Čís. 14586.

I. Nárok vyvodzovaný z toho, že danie železničného zamestnanca do trvalej výslužby stalo sa neprávom, nepatrí medzi nároky, o ktorých v smysle § 70 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. a § 47 vl. nar. č. 96/1930 Sb. z. a n. majú napred rozhodovať administratívne úrady.

II. Danie do trvalej výslužby z moci úradnej je protiprávne a preto bezúčinné, ak nie je skutkove naplnený podklad toho dôvodu (§ 115 lit. a)—e) služ. pragm.), ktorého pri tom dráha voči svojmu zamestnancovi použila. Telesná vada zamestnancova nespadá pod lit. e) odst. 3 § 115 služebnej pragmatiky (služebný záujem), môže však zakladať samostatný dôvod podľa lit. a) tohože § (neschopnosť k službe a nemoc prekážajúca službe).

(Rozh. z 3. X. 1935, Rv III 760/33.)

Žalobník, zamestnaný v službách čsl. štátnych dráh ako vozmajster, bol daný podľa § 115 odst. 3 lit. e) služ. pragm. do trvalej výslužby. Žalobu, ktorou sa domáhal vyslovenia bezúčinnosti penzionovania a platenia aktívnych požitkov, o b a n i ž š i e s ú d y zamietly.

Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu, aby v pojednávaní ďalej pokračoval, skutkový stav náležite zistil a potom znova rozhodol: D ô v o d y:

Postup § 70 vlád. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. byl rozšířen na penzijní nároky vládním nařízením č. 96/1930 Sb. z. a n. (§47) v téže míře, ve které platí pro nároky z činné služby, to jest na nesprávnou výměru nebo výplatu výslužného.

Zde jde o to, že žalobce byl neprávem přeložen do výslužby, tedy o nárok, který nepatří mezi nároky uvedené v § 70 cit. vlád. nař., proto nemá o něm předem rozhodovati správní úřad. Pominutí tohoto řízení není překážkou pořadu práva a zbytečno zabývat se dalšími vývody dovolací žádosti vztahujícími se k této otázce.

Ve věci samé je zjištěno, že žalobce byl přeložen do výslužby z moci úřední podle § 115 odst. 3 písm. e) (ze služebního zájmu) proto, že byl nedoslýchavý na obě uši, pro tuto vadu nemohl býti ponechán v dosavadní službě vozmistra a s přejmenováním do kategorie dílenských nesouhlasil.

Ve sporu připojila dráha jako další příčiny přeložení do výslužby ještě to, že podle kvalifikace z roku 1928 byl žalobce nezpůsobilým pro vyšší služební postavení a že byl v letech 1927—1929 opětovně trestán pro služební přestupky.

Důvod výslužby proti žalobci použitý (služební zájem) je podle § 115 služ. ř. jedním z pěti důvodů, vypočtených ve 3 odst. pod písm. a)—e), z nichž prvním je věk přes 65 let nebo neschopnost ke službě, je-li vyloučeno, že zaměstnanec opět nabude schopnosti ke službě anebo nárok na plnou pensi; druhým ztráta svéprávnosti; třetím, je-li po celý rok nepřetržitě zdržen nemocí od výkonu služby a nelze se nadíti, že by mohl opět nastoupiti službu; čtvrtým dočasné pensionování a nemožnost obnovení činné služby do 3 let; pátým pak: žádá-li to služební zájem, aby byl odstraněn ze služby, zvláště není-li možno zjednati nápravu přeložením zaměstnance na jiné služební místo stejného druhu.

Z toho, že v § 115 jsou důvody přeložení do trvalé výslužby pevně vypočteny, že každý o sobě je samostatným s vlastním skutkovým podkladem a dále z toho, že trvalé postavení podle ustanovení VIII. oddílu — jenž právě jedná o přeložení do výslužby a ve kterém je zařazen § 115 — náleží mezi zaručená práva železničných zaměstnanců (§ 40 čís. 12), je zřejmo, že, není-li skutkově naplněn podklad toho důvodu, kterého dráha použila proti svému zaměstnanci, je přeložení do trvalé výslužby z moci úřední protiprávným a proto bezúčinným.

Podle železničných spisů byla pravým důvodem přeložení do výslužby tělesná vada žalobce a jeho nesouhlas s přeložením do výslužby jiného druhu.

To však není důvod, kryjící se s pojmem služebního zájmu podle § 115 odst. 3. písm. e), jak zejména vysvítá z dodatku k tomuto ustanovení »není-li možno zjednati nápravu jeho přeložením na jiné služební místo stejného druhu«, neboť, je-li vedle tohoto důvodu také dalším samostatným důvodem neschopnost ke službě [písm. a)] a nemoc, překážející službě, pak pod služební zájem nemůže býti řaděna tělesná vada, o kterou tu ve skutečnosti jde.

Pravda ovšem, že ve sporu byly doloženy další okolnosti výše zmíněné, z nichž nižší stolice přijímají i delší chorobu a předešlé tresty, avšak ani tyto okolnosti — nehledí-li se ani k tomu, že nejsou ani blíže uvedeny a objasněny — nemohly by pravý důvod přeložení do výslužby doplniti na důvod služebního zájmu [písm. e)] již proto, že chorobu nutno odkázati mezi důvody pod písm. a) a c), neboť choroba nemůže býti odklizená přeložením na jiné služební místo stejného druhu a tresty nutno odkázati do 4. odst. § 115 — disciplinární řízení —.

Ale se sřetele nelze tu pustiti ani okolnost, že dráha sama v tom skutkovém podkladě, pro který překládá žalobce do trvalé výslužby, tyto okolnosti neuvádí a oprávněnost přeložení do výslužby musí býti posuzována podle těch důvodů, kterých dráha skutečně užila ke svému rozhodnutí.

Protože důvod služebního zájmu — písm. e) — podle skutkového podkladu opatření dráhy tu není, netřeba se zabývati otázkou, zda a do které míry může soud tento důvod přezkoušeti, kdyby tu skutkově byl.

Z uvedeného je zřejmo, že žalobce byl neprávem přeložen do trvalé výslužby, proto je toto opatření dráhy protiprávným a bezúčinným, čin-

ného poměru služby žalobcovy se nedotklo a jeho nárok na činnou službu a zaplacení rozdílu v platě činném a výslužném po právu odůvodněn.

Poněvadž však odvolací soud výši tohoto nároku se nezabýval, bylo napadený rozsudek rozvázati.

Čís. 14587.

I. Sťažnosť podľa § 83 služobného poriadku je opravným prostriedkom železničných zamestnancov v činnnej službe, nie však tých, ktorí už v činnnej službe nie sú.

II. Podľa VIII. oddielu služobného poriadku (§ 117) proti penzijnému výmeru je jediným opravným prostriedkom rozklad, ktorý môže smerovať len proti tomu, že zamestnanec bol daný na odpočinok z úradnej moci, a nie proti výmere výslužného.

III. Penzijné výmery jednotlivých riaditeľství štátnych železníc majú ten istý konečný ráz ako výmery Všeobecného penzijného ústavu, spomenuté v § 75 odst. 2 zák. č. 89/1920 Sb. z. a n.; sú to tie penzijné opatrenia (výmery), proti ktorým musela smerovať žaloba o zmenu ich obsahu, ktorú bolo treba v čase účinnosti zákona č. 89/1920 Sb. z. a n. podať u rozhodčieho súdu II. úradovne Všeobecného penzijného ústavu v Brne.*)

(Rozh. z 3. X. 1935, Rv III 455/35.)

Žalobník — oficiál v službách košicko-bohumínskej dráhy — bol výmerom riaditeľstva štátnych dráh v Košiciach daný od 30. IX. 1927 do trvalej výslužby. Proti výmeru tomu podal námietky na tom základe, že mu malo byť pri výmere penzie započítané 2½ válečných rokov; námietky ministerstvo železníc výnosom z 20. VII. 1919 zamietlo. — Žalobou, o ktorú teraz ide, domáhal sa žalobník vyslovenia, že žalovaný čl. železničný erár je povinný uvedenú dobu započítať do doby, smerodajnej pri výmere penzie.

Súd prvej stolice žalobu zamietol. Dôvody: Penzijný výmer bol žalobníkovi doručený v dobe platnosti zák. č. 89/1929 Sb. z. a n. Podľa § 75 cit. zák. mohol žalobník výmer napadnúť v nepredlžiteľnej šesťmesačnej lehote od doručenia výmeru a to len žalobou u rozhodčieho súdu zemskej úradovne penzijného ústavu v Brne, ktorého nález bol konečný a neodporovateľný. V tejto šesťmesačnej prekluzívnej lehote žalobník nepodal žalobu a je tedy žalobný nárok vznesený opozdene. Žalobník odvolávajúc sa na ustanovenie § 83 služ. por. namieta, že použil práva výtky služebným poriadkom mu zaručeného a pretože o vznesených námietkách rozhodlo ministerstvo železníc výmerom dňa 20. VII. 1929 — tedy v dobe, keď už zákon č. 89/1920 Sb. z. a n. nebol v platnosti —, konečným administratívnym rozhodnutím bol výmer ministerstva železníc, ktorý môže napadnúť žalobou u riadnych súdov. Toto stanovisko žalobníka nie je opodstatnené z týchto dôvodov: Ustanovenie služebného poriadku priznáva síce zamestnancovi právo: podať sťažnosť proti opatreniam predstaveného, ale toto právo zákonom č. 89/1920 Sb. z. a n. bolo zúžené v tom smere, že zamestnanec má právo napadnúť

*) Srovnej: Sb. n. s. 11566.